

[Socialministeren.]

ved fordelingen af børnene mellem de forskellige typer af opdragelseshjem foreslås, at hovedvægten skal lægges på, hvilken pædagogisk behandling der skønnes mest hensigtsmæssig i det enkelte tilfælde, idet det må anses for mindre formålstjenligt at opdele børnene i forskellige typer. Der foreslås endvidere en mere tidssvarende benævnelse for de forskellige typer af opdragelseshjem, hvorved man tillige vil opnå at kunne sidestille børn og unge under børneforsorg med andre børn og unge, der har ophold uden for deres naturlige hjem uden at være under børneforsorg.

Under hensyn til den forskydning, der i de senere år har vist sig i det klientel, der anbringes i opdragelseshjem for unge, i retning af, at disse unge udgør et udsnit af ungdommen, der har langt sværere skader og er betydelig vanskeligere at hjælpe til en social indstilling, end det tidligere har været tilfældet, foreslås det, at der åbnes mulighed for at indrette særlige institutioner for elever over 15 år, der har udvist ganske særlige adfærdsvanskeligheder, eller at indrette specialafdelinger for sådanne unge i forbindelse med visse anerkendte opdragelseshjem.

Jeg skal med disse bemærkninger tillade mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om eftergivelse af kommunehjælp og om ekstraordinær adgang til folkepension.*

Som det fremgår af de indledende bemærkninger til lovforslaget, til hvilke jeg tillader mig at henvise, har man ved forskellige særlige lejligheder, senest i anledning af 10 års dagen for Danmarks befrielse, ved lov eftergivet kommunehjælp ydet indtil datoen for den begivenhed, man har ønsket at markere. I de seneste af disse love har man endvidere givet adgang til opnåelse af aldersrente for personer, der hidtil havde været afskåret herfra, fordi de ikke opfyldte lovens krav om medlemskab af den offentlige sygeforsikring.

Da rigets tronfølger, prinsesse Margrethe, den 16. april fylder 18 år og dermed bliver myndig og tager sæde i statsrådet, har regeringen fundet det rimeligt også at mar-

kere denne begivenhed ved eftergivelse af kommunehjælp og ved ekstraordinært at åbne adgang til folkepension.

Den kreds af medborgere, lovforslagets bestemmelser om eftergivelse af kommunehjælp tager sigte på, og som svarer til den personkreds, der har været omfattet af de tidligere eftergivelseslove, hører til nogle af de vanskeligst stillede i vort land. Selv om pligten til at erstatte den modtagne kommunehjælp ofte ikke vil kunne effektueres, vil den omstændighed, at der principielt består en sådan pligt, i mange tilfælde føles som en belastning for disse mennesker.

Samtidig med forslaget om eftergivelse af kommunehjælp foreslås der endvidere — på samme måde som efter de seneste love af denne art — ekstraordinært åbnet adgang til folkepension for personer, der måtte være afskåret herfra på grund af, at de ikke har holdt deres sygeforsikring i orden. Selv om der ved folkepensionens indførelse blev åbnet adgang for socialministeren til at dispensere fra sygeforsikringsbetingelsen, der som bekendt alene gælder for den indtægtsregulerede folkepension, vil forslaget have praktisk betydning derved, at det vil omfatte en række personer, hvis forhold ikke har kunnet indpasses under de retningslinjer, man har ment at burde følge ved meddelelse af dispensation, men hvis forhold i øvrigt er af en sådan beskaffenhed, at det i og for sig må føles rimeligt, om de får mulighed for at oppebære pension.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Bladt* til socialministeren:

„Hvad er begrundelsen for, at der ikke gennem invalideforsikringsfonden ydes hjælp til tunghøre til anskaffelse af hørebriller, når en sådan hjælp ydes til almindelige høreapparater?“

Bladt: Når jeg har fundet anledning til at stille det spørgsmål til socialministeren, hvorfor der ikke ydes hjælp til de tunghøre

[Bladt.]

til anskaffelse af hørebriller, når en sådan hjælp ydes til anskaffelse af almindelige høreapparater, hænger det sammen med, at man ofte blandt de tunghøre, som jeg har en vis kontakt med, bliver stillet over for dette spørgsmål. Lad mig tilføje, at jeg i de sidste dage har fået skriftlige og telefoniske henvendelser fra forskellige egne i landet, som bekræfter, at der ligger et problem her.

Da vi i 1950 fik en lov, hvorefter alle tunghøre uden udgift kunne få udleveret et høreapparat efter en undersøgelse på en af statens hørecentraler, var dette et værdifuldt fremskridt, som blev hilst med glæde og taknemlighed af de tunghøre, og det er min bestemte opfattelse, at der på statens hørecentraler udføres et påskønnelsesværdigt arbejde, og at de tunghøre her ikke mindst bliver mødt med venlighed og med forståelse for deres særlige problemer. Det er imidlertid, som om den bestående ordning ikke helt er i takt med den tekniske udvikling. Da den nævnte lov blev gennemført, var begrebet hørebriller ukendt. Når der sker et nyt teknisk fremskridt, er det i sin orden, at man afventer at yde økonomisk støtte, indtil man har erfaring for, at det nye virkelig er godt og holdbart, men da der nu er gået 3 år, siden hørebrillerne kom frem, skulle man mene, at der var skabt et erfaringsgrundlag. Jeg ved ikke, hvad sagkundskaben siger til dette, jeg ved bare, at jeg personlig foretrækker hørebriller; men det er muligt, at det kan bedømmes ret individuelt.

Hørebriller er mere end dobbelt så dyre som høreapparater; hvis hørebriller skulle udleveres på samme vilkår som høreapparater, ville det altså medføre en betydelig stigning i udgifterne. Men mon det ikke var muligt at finde en mellemvej, således at der blev adgang til en delvis ydelse, medens vedkommende selv måtte udrede restbeløbet? Når der så var valgfrihed mellem høreapparater og hørebriller, ville udgifterne ikke stige, og de, der ønskede hørebriller, kunne opnå en god hjælp.

Et andet forhold, jeg gerne vil nævne, er, at det hævdes, at de danske høreapparater, som udleveres på hørecentralerne, ikke virker tilfredsstillende for de stærkt tunghøre, og at det derfor ville være ønskeligt, om der blev åbnet adgang for i disse særlige

tilfælde at få udleveret et udenlandsk apparat. Jeg ved, at der i øjeblikket foregår en undersøgelse af dette forhold, men hvilket resultat man end måtte komme til, vil jeg håbe, at hensynet til disse stærkt tunghøre må blive det afgørende.

Endelig vil jeg lige nævne, at det gælder såvel for hørebriller som for de nye typer af høreapparater, at elementforbruget er betydeligt billigere end ved de ældre apparater. Som bekendt ydes der af kommunerne 75 pct.s refusion for elementforbruget; det er da et spørgsmål, om det ikke ud fra et økonomisk synspunkt ville være hensigtsmæssigt at udskifte de gamle apparater i et hurtigere tempo.

Jeg håber, at den højtærede socialministers besvarelse af mit spørgsmål må bidrage til at klarlægge det problem, jeg her har rejst.

Socialministeren (Bomholt): Det ærede medlem hr. Bladt har bedt mig om en begrundelse for, at der ikke gennem invalideforsikringsfonden ydes hjælp til tunghøre til anskaffelse af hørebriller, når en sådan hjælp ydes til almindelige høreapparater.

Jeg vil gerne først bemærke, at statens hørecentraler til stadighed bestræber sig for at forsyne de tunghøre med høreapparater af højeste kvalitet. Man tager herved ikke alene hensyn til apparaternes ydeevne og nemhed i betjeningen, men også til de tunghøres naturlige ønsker om små lette apparater, der fylder og ses mindst muligt. Ved indførelse af de moderne transistorer, der kun fylder en brøkdel af de rør, man tidligere anvendte, er det i dag muligt i langt højere grad end tidligere at imødekomme de tunghøres ønsker om små nemme apparater. Når hørecentralerne kan levere disse endnu ret dyre transistorapparater, uden at statens udgifter dertil bliver uforholdsmæssig store, skyldes det, at man ved indkøb efter licitation af meget store partier har kunnet købe overordentligt billigt, uden at det er gået ud over kvaliteten.

En tilsvarende indkøbsordning vil i dag ikke kunne gennemføres med hensyn til de langt dyrere hørebriller. Skulle hørecentralerne ind på levering af hørebriller, måtte man også samtidig kunne yde den nødvendige optiske service, og en sådan ordning ville betyde en væsentlig udvidelse af høre-

[Socialministeren.]

centralernes arbejdsområde og virke som en alvorlig belastning på et tidspunkt, da hørecentralerne i forvejen har meget svært ved at behandle de mange ansøgninger om høreapparater i det tempo, hvori de indløber.

Om hørebriller mener sagkundskaben i øvrigt, at de endnu ikke er tilstrækkelig gennemprøvet i teknisk henseende, og at man ikke har indvundet tilstrækkelige erfaringer om deres driftssikkerhed. Man mener dog at kunne fastslå, at hørebriller i hvert fald endnu ikke er nær så robuste som de almindelige høreapparater, og at deres effektivitet ikke på nogen måde overgår de almindelige høreapparaters. Hertil kommer så, at hørebriller er langt dyrere end de almindelige apparater ikke blot i anskaffelse, men også i drift som følge af det voldsomme batteriforbrug, der beløber sig til ca. 200 kr. om året mod kun 20 kr. for de almindelige apparater.

Under disse omstændigheder finder jeg det forståeligt, at invalideforsikringsretten er meget tilbage for at yde hjælp til hørebriller.

Til sidst kunne jeg have lyst til at nævne, at vi herhjemme er forud for alle andre lande med hensyn til den service, der ydes tunghøre i form af vederlagsfri udlevering af høreapparater af højeste kvalitet. Siden nyordningens ikrafttræden er der ydet høreapparater til godt 40 000 tunghøre, og det offentlige udgifter hertil har været henvend 10 mill. kr.

Efter de oplysninger, jeg har fremskaffet, står de bedste danske høreapparater fuldt på højde med de bedste udenlandske apparater, og jeg gør endnu en gang opmærksom på, at licitation og skarp saglig bedømmelse medfører, at det kun er førsteklases materiale, der tilbydes de tunghøre. Også transistorapparater udleveres som sagt. De først udleverede høreapparater vil i vidt omfang, efterhånden som de er udslidt, blive udskiftet med transistorapparater.

Spørgsmålet om adgang til delvis ydelse vil jeg gerne have lov til nærmere at overveje. Jeg gør opmærksom på, at det er et problem af mere kompliceret karakter, end man ved første øjekast kunne tro.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Baunsgaard* til finansministeren:

„Finder finansministeren det rimeligt, at der ved opgørelse af den skattepligtige indkomst stilles krav om dokumentation af forbrug af dagpenge og rejsegodtgørelser i private erhverv, når samme krav i henhold til statsskatteloven ikke kan stilles for tilsvarende godtgørelse ved udførelse af offentlige hverv?“

Baunsgaard: Baggrunden for mit spørgsmål er den forskel, der er i statsskatteloven med hensyn til dokumentation for kørsel i henholdsvis offentlige hverv og privat virksomhed, samt den forskel, der er på dagpenges størrelse for funktionærer i privat virksomhed og de dagpenge, der modtages for udførelse af mere eller mindre offentlige hverv. For at forebygge enhver misforståelse understreger jeg, at jeg her ikke sigter til de mere eller mindre berettigede repræsentationsudgifter, som fradrages efter regningsdokumentation, men udelukkende ønsker beløst forholdet mellem den private funktionærs dagpenge og kørselsgodtgørelse og samme ydelser for offentlig tjeneste.

Det er min opfattelse, at der med de faste dagpenge på 40 kr. og 15 kr. under hensyn til overnatning henholdsvis ude eller hjemme er skabt klare linjer for den private funktionær med hensyn til fornøden fradragmulighed af de nødvendige opholdsudgifter.

Men det, der står tilbage, er spørgsmålet om ligestilling mellem f. eks. den handelsrejsende og fagforeningsfunktionæren med hensyn til dagpengenes størrelse. Er det helt rimeligt, at man til den handelsrejsende siger: uden dokumentation godkender vi 40 kr. pr. dag med overnatning og 15 kr. for tilstødende dage uden overnatning, medens man for fagforeningens funktionærer sætter beløbet ved ophold til 45 kr. og ved heldagsmøder uden ophold til 25 kr. uden dokumentation? Jeg forstår ikke helt, hvorfor det absolut skal være dyrere for en fagforeningsfunktionær end for den almindelige private funktionær at eksistere. Baggrunden for denne del af mit spørgsmål beder jeg derfor den højtærede finansminister se under den synsvinkel, at jeg gerne ser, at vi nu tager dette sidste lille nøk med

[Baunsgaard.]

og giver fuld ligestilling også med hensyn til beløbenes størrelse. Megen irritation vil herved kunne fjernes, og en forståelse af, at vi herinde bestræber os for at være retsindige, vil formentlig brede sig blandt de pågældende folk.

Jeg er bekendt med, at det af mig her fremdragne problem gentagne gange har været til behandling i tinget — også ved tidligere lejligheder som spørgsmål til den højtærede finansminister — men nu er der altså under den højtærede finansministers ledelse skabt principiel ligestilling; der mangler blot den reelle beløbsmæssige ligestilling. Bør vi ikke ordne også den sidste ende nu?

Hvad angår den anden del af mit spørgsmål, dokumentation af kørselsgodtgørelser i privat erhverv, kan jeg desværre ikke her bringe ros for, at der er skabt en principiel ligestilling. Her er nemlig tale både om en principiel forskel og i langt de fleste tilfælde også om en reel beløbsmæssig forskel til ugunst for den private funktionær. Man opretholder stadig, at kørselsgodtgørelser i offentligt hverv ikke skal lægges til indkomsten, og man interesserer sig altså skattemæssigt ikke for, om den pågældende har et overskud på denne kørsel. Modsat for den private funktionær: han skal medtage ydet kørselsgodtgørelse i sin skatteopgørelse og kan kun fratrække de udgifter, der er klart dokumenteret, uden hensyn til om disse ydelser ligger lavere end dem, der er godkendt i de offentlige hverv. Jeg betragter selv dette som den aktuelle del af mit spørgsmål, fordi netop disse kørselsgodtgørelser også i år har dannet grundlag for en række af de invitationer til besøg hos skattevæsenet, som så nødig modtages af skatteyderne. Det kan ikke undgås, at der skønnes forskelligt alt efter vurdering af og kendskab til kørselsudgifter hos de pågældende skattefolk; og det kan ikke være anderledes, end at den private funktionær føler sig udsat for en forskelsbehandling. Hvis man vil fastholde princippet om, at kørselsgodtgørelse i offentlig tjeneste ikke skal medregnes som indkomst, bør vi så ikke også anerkende, at kørselsgodtgørelser inden for samme rammer i private erhverv bør godkendes både uden dokumentation og uden diskussion?

Finansministeren (Kampmann): Så vidt jeg kunne høre nu af det ærede medlems spørgsmål, omhandlede første del noget, der slet ikke står i det anmeldte spørgsmål, nemlig problemet om fagforeningsfunktionærernes skatteansættelse, og da jeg ikke har været klar over, at det var det, det ærede medlem ville spørge om, kan jeg kun sige, at jeg med interesse har hørt, hvad det ærede medlem har sagt, og skal se på, om den ligestilling, som det ærede medlem omtalte, kan tilvejebringes. Jeg vil i øvrigt gøre opmærksom på, at det er ligningsrådet, der tager sig af skatteansættelserne.

Hvad angår rejsegodtgørelser, kan tjenestemænds udgifter til transport med offentlige befordringsmidler kun godtgøres efter regning; der må derfor præsteres dokumentation for udgiftens størrelse over for vedkommende styrelse. Da hovedrevisoraterne påser, at denne dokumentation er fyldestgørende, er det ikke påkrævet at forlange fornyet dokumentation over for de skattemyndigheder. Det går jeg ud fra at det ærede medlem er enig med mig i.

Når der er tale om befordring med eget transportmiddel — og det, der navnlig har betydning, er vel fortrinsvis kørsel i eget automobil — er det fast praksis, at den kørselsgodtgørelse, der ydes, holdes uden for indkomstopgørelsen, hvis kørslen sker under udførelse af offentligt hverv. Kørselsgodtgørelsen er af det offentlige fastsat til et vist beløb pr. km, men den skal ud over de rene udgifter til benzin og olie dække en forholdsmæssig andel i de såkaldte faste udgifter: afskrivning, skatter o. s. v. Under hensyn til, at det normalt vil dreje sig om kørsel i begrænset omfang, går man ud fra, at det kun er de faktiske udgifter, der herved dækkes, således at godtgørelsen i medfør af den nævnte bestemmelse i statsskattelovens § 5 d kan holdes udenfor ved indkomstopgørelsen.

Tjenestemændenes kilometergodtgørelse underkastes en kritisk revision i hovedrevisoraterne, og der er således betryggende garanti for, at kun faktisk stedfundne udgifter ved kørsel i offentligt hverv bliver refunderet. Kørsel i privat erhverv vil i mange tilfælde have et betydeligt større omfang end for tjenestemænds vedkommende, og man har altså ingen garanti for, at kun udgifter i anledning af kørsel i forret-

[Finansministeren.]

ningens tjeneste godtgøres af arbejdsgiveren.

Jeg har med interesse hørt på, hvad det ærede medlem har sagt, og jeg skal gerne undersøge, om vi også på dette punkt kan opnå større ligestilling, men jeg tror ikke, at man uden videre helt kan sammenligne de to forhold.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Lynnerup Nielsen* til fiskeriministeren:

„Er det ministerens opfattelse, at al omplantning af smårødspætter til Limfjorden og bæltfarvandene skal ophøre fra og med indeværende år?“

Lynnerup Nielsen: Som det er den højtærede fiskeriminister og det høje tings medlemmer bekendt, har fiskerne gennem deres organisationer protesteret mod den beslutning, som ministeren har taget om, at der ud over indeværende år ikke skal foretages omplantning af smårødspætter til Limfjorden og bæltfarvandene. Det kan ikke være anderledes, end at de pågældende fiskere år efter år har høstet erfaring om nytten af en sådan omplantning, og de har altså skønnet, at den var af stor betydning for deres erhvervsinteresser. Et skyldigt hensyn til dem tilsidesættes faktisk ved den omtalte beslutning. Det må vel også forekomme de fiskere, der udøver deres fiskeri på de steder, hvor omplantningen hidtil er foretaget, besynderligt, at det netop er deres eget ministerium, deres egen minister, som fremover vil hindre omplantning. Hidtil har fiskerne haft deres vanskeligheder i forbindelse med de militære øvelsespladser, som netop skulle ligge dér, hvor fangstpladserne er, hvilket forhindrede fiskerne i at udføre deres gerning i visse perioder. Nu standses omplantningen — hvilket ganske vist rammer en anden kategori af fiskere — såfremt den højtærede minister ikke efter nærmere overvejelse ændrer sin opfattelse til gavn for fiskerne og fiskerierhvervets interesser som helhed.

Med udgangspunkt i fiskernes erfaring og i deres tungtvejende grunde har jeg derfor

stillet følgende spørgsmål til den højtærede minister:

„Er det ministerens opfattelse, at al omplantning af smårødspætter til Limfjorden og bæltfarvandene skal ophøre fra og med indeværende år?“

Fiskeriministeren (Oluf Pedersen): Der har gennem årene været omplantet rødspætter dels til Limfjorden, dels til bælt-havet. Man tog oprindeligt de små rødspætter i Nordsøen, men i de senere år har man opgivet dette og har taget dem i Nissum Bredning.

Man mente, at omplantningen var økonomisk fordelagtig, hvad den antagelig også har været. Så sent som i 1940 regnede man med, at der skulle være en genfangst på ca. 6 pct. for at dække statens udgifter. Nu har det ændret sig, så at der skal genfanges det dobbelte i Limfjorden og mindst 25 pct. i bælt-havet. Det siges da også i fiskeriberetningen fra 1955 om bælt-havet:

„Udsætningen ved Karrebæksminde gav det relativt bedste resultat. Her blev 15 pct. med ebonitknapper og 9 pct. med rulleknapper genfanget. Beregningen på grundlag af vægtfangstprocenten viser pr. 1. december et underskud på mindst 65 pct.“

Og der føjes til:

„Da de øvrige omplantninger til bælt-havet har givet endnu ringere resultat, må disse atter i år anses for at være slået fejl.“

Resultatet har i de sidste tre år for bælt-havet under ét været 6,6 pct., 5,7 pct. og pr. 1. december 1957 kun 1,5 pct.

For alle fem år har omplantningen til bælt-havet kostet staten ca. 60 000 kr. årlig, hvoraf det meste er gået til entreprenøren. Det gav en fangst til fiskerne på ca. halvdelen. Der blev altså, selv om fiskerne havde afleveret hele deres fangst, og uden at de fik nogen løn for deres arbejde, et underskud for staten på andre 30 000 kr. Det kan derefter ikke overraske, at Danmarks fiskeri- og havundersøgelser har foreslået at standse disse forsøg. Jeg har tiltrådt dette og har foreslået finansudvalget at lade bevillingen til rødspætteudplantning udgå af det finanslovsforslag, som for tiden er til behandling i tinget.

[Fiskeriministeren.]

Jeg vil dog bemærke, at for Limfjorden ligger forholdene noget bedre, idet der i Thisted Bredning gennem 5 år er fisket for 76 000 kr. rødspætter om året. Statens udgifter til denne omplantning har været 56 000 kr. årlig, og hvis fiskerne skulle have betalt denne udgift, ville de kun have fået lov til at beholde ca. en fjerdedel af fangstens værdi. Jeg vil antage, at det for fiskerne ville have været utilfredsstillende. Nu er det meddelt i dagspressen, at fiskerne fra Limfjorden har krævet af mig, at omplantningen skulle fortsætte i fuldt omfang. Jeg synes dog, jeg så må tilføje, at man over for mig har protesteret imod, at staten tog deres fisk; man kalder det endda rovfiskeri og forlanger, at jeg skal tage omplantningsfisk et andet sted fra; men mine forgængere har opgivet dette, og mine rådgivere har frarådet at tage fisk til omplantning andetsteds fra.

Derfor er det ikke ligetil at fortsætte omplantningen, og min stilling hertil er den, at nu da forsøgene er færdige, skal det være slut. Det gælder i alt fald for bæltthavet, for dér tror jeg ikke på nogen fremtidig omplantning. For Limfjordens vedkommende kan der være et problem, idet man kan tage op til undersøgelse, hvorvidt der er mulighed for at fortsætte omplantningen — men da på ren forretningsmæssig basis — hvis fiskerne ønsker det og har lyst til at være med til at ordne det fornødne.

Lynnerup Nielsen: Jeg takker den højtærede minister for hans redegørelse. Men det er jo bare et spørgsmål, om hans procentberegninger holder, når omplantningen totalt ophører. Fiskerne, som har erfaringerne, regner med, at det vil skade dem, og derfor spørger jeg, om den beregning vil holde i tilfælde af, at omplantningen totalt ophører. Jeg er naturligvis glad for at høre, at ministeren tænker på at overveje, hvor det på grundlag af disse beregninger og efter hans rådgiveres mening kan være lønende at foretage omplantning. Her er

Limfjorden jo nævnt. Jeg håber så, at den højtærede minister på en eller anden måde vil kunne imødekomme fiskerne ved Limfjorden, så de i hvert fald kan få gavn af foranstaltningerne på dette specielle område.

Fiskeriministeren (Oluf Pedersen): For bæltthavets vedkommende tror jeg man kan opveje, ja, mere end opveje det tab, som fiskerne vil lide ved ikke at få den forholdsvis ringe genfangst. Hvis man går over til at forstærke fredningen — jeg tror også, fiskerne selv har været inde på dette — af rognrødspætter, som ikke har nogen handelsværdi, kan man efter min mening opnå bedre fiskeri.

For Limfjordens vedkommende ligger det noget anderledes. Det ærede medlem hr. Lynnerup Nielsen mente, at det ikke var sikkert, at tallene for forsøgsresultaterne var rigtige. De tal, jeg har med hensyn til Limfjorden, er baseret på en opgørelse over, hvad der i det hele taget er fisket, idet man er gået helt bort fra at regne med, at der overhovedet er kommet rødspætter til ud over dem, der er tilført. Jeg regner dem, der selv er vandret op, med. Men selv om man medregner alle de rødspætter, som er vandret op, betyder det alligevel ikke mere, end at fiskerne, hvis udgifterne skulle betales, kun fik en indtægt, der svarede til en fjerdedel af den indtægt ved fiskeri, som de har nu — altså hvis de selv skal betale omkostningerne ved udplantningen. Der er også her et problem, og jeg er rede til at drøfte med fiskerne, om det kan ordnes på erhvervs-mæssig, privatøkonomisk basis.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændring af lov om beskatning af frugtplantager.

Valgt blev: *Poul Hansen* (Svendborg), *Francke, Ove Hansen, Hans Knudsen, Johs. E. Larsen, M. Larsen* (Kolding), *Peter Nielsen, Morten Larsen, Alfred Jørgensen, Peter Larsen, Niels Eriksen, Foged, Heick, Thorkil Kristensen, Jørgen Jørgensen* (Ulstrup), *Kristen Amby og Clausen* (Olufskjær).

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om bortfald af hartkorn eller matrikelskyld for ejendomme i købstæder og flækker.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1409, fremsættelsen i tidenden sp. 2944).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 4 og 5 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1415, fremsættelsen i tidenden sp. 2944).

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om landbrugsejendomme.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1421, fremsættelsen i tidenden sp. 2944).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Carl Petersen: Det væsentligste formål med hartkornsansættelsen, således som den blev fastsat i loven af 1863, var at skabe et grundlag for den kommunale beskatning, og da dette grundlag ikke mere anvendes, er det naturligt, at loven ændres, således at offentlige myndigheder ikke belastes med unødigt arbejde. Lovforslaget om bortfald af hartkorn eller matrikelskyld for ejendomme i købstæder og flækker går derfor ud på, at man i tingbøgerne for samtlige ejendomme i købstadkommunerne erstatter hartkornsangivelserne med arealangivelser.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og af den højtærede ministers fremsættelse, at det er forvaltningsnævnets sekretariat, der har henledt ministerens opmærksomhed på dette forhold. Jeg synes, at der er grund til at takke den højtærede

minister, fordi han så hurtigt har efterfulgt forvaltningsnævnets henstilling ved at fremsætte dette forslag, således at det gamle, der ikke mere har nogen betydning, forsvinder, hvilket muliggør en mere hensigtsmæssig administration i overensstemmelse med de forhold, vi nu lever under.

Jeg kan anbefale lovforslaget til gennemførelse, men jeg mener dog, at det er hensigtsmæssigt at se lidt nærmere på de enkelte paragraffer i et udvalg, hvorfor jeg senere vil foreslå, at lovforslaget underkastes behandling i et sådant, før det kommer til anden behandling.

Lovforslaget om ændringer i lov om udstykning og sammenlægning m. m. af faste ejendomme går ud på en ajourføring af bestemmelserne efter gennemførelse af det lovforslag, jeg lige har omtalt. Dette gør man ved at indføje et nyt stk. 4 i den nugældende lovs § 6, hvorefter eventuelle ydelser for afløst tiende eller kongelige penge — sådan hedder det — ved udstykning inden for købstadområderne fordeles efter areal i stedet for som nu efter hartkorn.

Den højtærede minister har endvidere benyttet lejligheden, når loven alligevel skulle ændres, til at foreslå ændringer i andre paragraffer, men disse ændringer er, så vidt jeg kan bedømme, alle affødt af udviklingen. Som nyt kan jeg nævne bestemmelser vedrørende planlægning og andre forhold, som er nødvendiggjort af vejlovene.

Der foreslås ligeledes indført klare bestemmelser om, hvilke habilitetskrav der skal stilles til boniteringsmændene. Når denne ændring er taget med her, må det vel have sin årsag, men for mig synes den nye formulering at være en unødvendig udpensling af, hvorledes sådanne mennesker skal forholde sig. Når man tager i betragtning, hvilken gerning der her er tale om, synes jeg, at den form, bestemmelserne har i den nugældende lov, for så vidt kunne være tilstrækkelig, men det kan jo være, at den højtærede minister har en begrundelse for ændringen. Må jeg citere den nugældende lovs § 21, stk. 3, hvor det hedder:

„De to boniteringsmænd, som i forening udfører en forretning, må ikke selv være interesseret i den pågældende sag eller til nogen af sagens parter stå i så nært slægtskab som forældre, børn, søskende